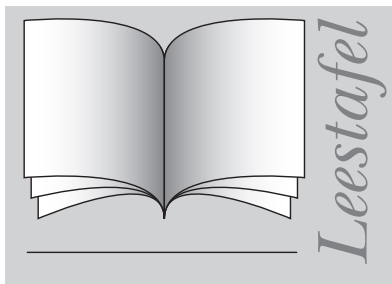

Graag dank ik het TGE voor de mogelijkheid om een nawoord te schrijven naar aanleiding van de reactie van de CLW op mijn artikel. De stevige toon van meneer Rebergen heeft me verrast en ik waardeer het dat ik daarop nog een kleine reactie kan geven. Helaas heb ik geen ruimte om inhoudelijk uitgebreid op de door de CLW aangedragen punten in te gaan. Wel kan ik zeggen dat ik mij voor het schrijven van mijn artikel heb ingelezen in de door meneer Rebergen aangedragen publicaties. Ik heb in deze publicaties geen argumenten gevonden die afbreuk zouden doen aan mijn tekst en om die reden heb ik besloten er geen extra aandacht aan te besteden in het uiteindelijke artikel. Ik vind het spijtig dat meneer Rebergen spreekt van een onzorgvuldige duiding van de CLW, maar ik ben er nog altijd van overtuigd dat het door mij geschetste beeld van de CLW, de situatie, en van de gesignaleerde paradox, kloppend is. Ook ben ik van mening dat het juist heel goed is om opbouwende, onderbouwde en weloverwogen kritiek te geven op ‘denk- en doekaders’, zeker wanneer zo’n kader fundamentele vragen oproept. De CLW initieert immers een maatschappelijk debat met als doel een beleidsverandering. Het lijkt me dan ook noodzakelijk dat dit in de publieke arena wordt besproken.

Verder zou ik graag willen benadrukken dat ik in mijn artikel niet slechts mijn mening geef, maar via een conceptuele analyse tot een onderbouwde overtuiging kom. Het staat een ieder uiteraard vrij het met die overtuiging oneens te zijn, maar ik denk dat het onjuist is om mijn argumenten te reduceren tot ‘mening’ of ‘eigen-wijsheid’. Daarmee wordt de angel uit de discussie getrokken, terwijl deze complexe en beladen discussie juist gevoerd moet worden.

Tot slot een kleine inhoudelijke toelichting. In de erkenning van de CLW van de ‘evenwaardigheid van alle waarden’ zie ik het radicale vrijheidsbeginsel terug, waarvan ik aan heb willen tonen dat het in de grenssituatie van leven en dood niet opgaat. De zorg die ik in dit verband heb beschreven mag niet verward worden met paternalisme of dwingend opgelegde laatste wijsheden. Juist door in te zoomen op kwaliteit, zorgvuldigheid en deskundigheid van zorgverleners heb ik de paternalisme-autonomie dichotomie willen vermijden. Inderdaad is de vormgeving van die zorg in gevestigde instituties me zo dierbaar dat ik me keer tegen de vrije keuze voor levenseinde op de wijze die de CLW voorstaat. Met alle respect voor de inspanningen van de CLW.

Tessa Gabriëls

Cohen A. *Imbeciles. The Supreme Court, American Eugenics, and the Sterilization of Carrie Buck.* London: Penguin Books, 2017. 402 blz. ISBN: 9780143109990. Prijs: €15,49 (paperback).

Bij het woord eugenetica denken we meteen aan de Nazipraktijken in de jaren 1930 en 1940. In zijn nieuwste boek *Imbeciles* laat Adam Cohen zien dat deze ideeën niet beperkt waren tot een kleine groep barbaren, maar dat ze in het begin van de twin-

tigste eeuw wijdverbreid waren. In Amerika was eugenetica onder de elite een breed gedeeld ideaal: hét middel om de mensheid naar een hoger plan te tillen.

Imbeciles draait om de rechtszaak Buck v. Bell, waarover het Amerikaanse Hoogerechtshof zich in 1927 uitsprak. Een uitspraak met grote consequenties: als gevolg van Buck vs. Bell werd gedwongen sterilisatie voor eugenetische doeleinden toegestaan.

Het lijdend voorwerp van deze rechtszaak was Carrie Buck, in 1906 in Virginia geboren. Afgestaan door haar moeder groeide Carrie op bij pleegouders. Nadat ze op zeventienjarige leeftijd zwanger raakte na verkrachting, lieten haar pleegouders haar gedwongen opnemen in de Virginia Colony for Epileptics and Feeble-Minded vanwege “immoreel en losbandig gedrag”. In deze instelling was haar biologische moeder, Emma Buck, al eerder opgenomen en

kwam haar dochter Vivian ter wereld. De hoofdarts van de instelling waren deze “drie generaties van imbecielen” een doorn in het oog. Hij diende een verzoek in om Carrie gedwongen te steriliseren: de start van Buck vs. Bell.

Cohen beschrijft de grote wetenschappelijke en gerechtelijke dwaling die aan de basis lag van het enorme onrecht dat een grote groep mensen aangedaan werd. Naar schatting werden tussen 60.000 en 80.000 mensen gedwongen gesteriliseerd. Veel staten draaiden de sterilisatiewetten pas in de jaren 1960 en 1970 terug, onder invloed van de groeiende aandacht voor mensenrechten.

Het is geen lichte kost, maar zeker een lezenswaardig en belangrijk boek.

Dr. Anke Oerlemans, postdoc onderzoeker IQ healthcare, Radboudumc Nijmegen